

Čtvrtletník – listopad 2019 – číslo 4
Trimestriel – novembre 2019
Driemaandelijks – november 2019

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Zpráva o činnosti Besedy od října 2017 do října 2019

Český krajský spolek Beseda byl založen **6. března 1904** jako **spolek filantropický**. Tomuto zaměření zůstáváme věrni hlavně organizováním **burzy knih** a finančním přispíváním na dobročinné účely. Minulé **volby do výboru** Besedy se konaly v říjnu 2017. Tehdy byl zvolen výbor ve složení: Karin Dem Harvanová, Barbora Frostová, Zuzana Jirglová (dnes Gjerdingen), Lenka Pilařová a Olga Schmalzriedová. Od srpna 2018 se Karin Dem Harvanová práce ve výboru neúčastnila. **Výborové schůzky** svoláváme podle potřeby několikrát do roka. Obvykle se konají u naší editorky Zuzany Gjerdingen. V roce 2017 jsme měli 9 výborových schůzek, v roce 2018 jich bylo 6 a letos jsme se sešly již 6x. Program jednání výboru navrhuje předseda, průběh a závěry jednání zaznamenává Zuzana Gjerdingen elektronicky. Mezi jednotlivými schůzkami se členové výboru domlouvají pomocí e-mailu, Whatsappu a telefonu.

V průběhu celého roku, s výjimkou letních prázdnin, organizujeme **pro členy a přátele spolku různé typy akcí**, v průměru vychází jedna akce měsíčně. Jelikož nemáme spolkovou

místnost, jsme rádi, že můžeme některé akce organizovat v Pražském domě nebo na Stálém zastoupení. Všem patří veliký dík za vstřícnost, se kterou se u nich vždy setkáváme. Velice dobrou spolupráci máme s českým konzulátem a ambasádou. Koncem května se účastníme **kladení věnců na vojenském hřbitově v Adinkerke** poblíž De Panne, kde leží českoslovenští vojáci. Akci střídavě pořádá české a slovenské velvyslanectví.

Největší zájem je mezi krajanů **o akce pro rodiny s dětmi**, tedy tradiční **grilování v Lese snů**, při němž slavíme i svátek dětí. Her a soutěží, které pro ně s pomocí skautů připravujeme, se účastní 60 - 80 dětí od 2 do 12 let. **Mikulášská nadílka** láká rodiče dětí do 10 let, každoročně jich potěšíme ve dvou skupinách přes stovku. V průběhu odpoledne vyrábějí děti v dílničkách vánoční předměty a zdobí perníčky. Za hudebního doprovodu si všichni zazpíváme klasické koledy. O přihlášky na všechny akce a o platby se stará **Barbora Frostová**, naše pokladní. Pro děti objednáme perníkové adventní kalendáře, od loňska jsou skutečně domácí. Od roku 2016 věnujeme perníky též

dětem z dětského domova les Salanganes v Braine-l'Alleud. Letos jsme pro naše děti znovu připravili Čarodějnický rej, první a do letoška poslední byl v roce 2004.

Akce pořadáme hlavně o víkendech, aby se jich mohli účastnit i starší krajané nebo krajané s dětmi. Říkáme jim **„dýchánky“** a besedujeme s pozvanými hosty. Za poslední dva roky nás navštívili spisovatelé Kateřina Karásková a Michal Vaněček, zpívali nám Gentlemen Singers, režisérka Olga Strusková a producentka České televize Martina Šantavá nám přivezly film **Válečné nevěsty**. V roce 2017 byl v Belgii v rámci projektu České kořeny natočen film o našich krajanech, který měl vloni premiéru, nejdřív v Praze a následně i v Bruselu. Film se koncem listopadu chystá vysílat Česká televize. Po několikaleté přestávce jsme letos v září uspořádali pro krajanů procházku po Bruselu s průvodkyní **Alenou Staňovou**. O procházku byl velký zájem. Několikrát jsme společně vařili a pekli, naposledy v květnu 2018, říkali jsme tomu andělské vaření, protože to úplně první se konalo na svátek Anděly. Stalo se tradicí ukončit kalendářní rok společným **pečením vánoček**.

Pokračování na další straně.

Finance v Besedě pilně vede **Bára Frostová**, kontroluje nás **Martina Schusterová**. Na žádné akci nechybí a aktivně se účastní práce ve výboru **Lenka Pilařová**, v poslední době hlavně shání místa, kde bychom mohli uspořádat některé z našich akcí.

Co by to bylo za přátelská setkání, kdyby při nich chybělo **občerstvení**?! Jeho přípravě se věnují všechny členky výboru, s pečením i samotnou organizací pomáhají mnozí další přátelé Besedy. Jmenovat je zde všechny nemohu, ale věřte, že si každé pomoci skutečně velmi vážíme! Jednu osobu bych jmenovat měla, a to svého muže George. Všechny výborky potřebují chápavého partnera, aby se mohly věnovat této dobrovolnické práci, ale zatím jen **George** to vydržel víc než 20 let!

Spolek Beseda je od počátku svého založení **neregistrovaným neziskovým sdružením** krajanů v Belgii. Za 115 let existence Besedy počet jejích členů v různých obdobích značně kolísá - od 20 přes 100. V posledních třech letech měla Beseda přes 90 členů. K dnešnímu dni má členský příspěvek zaplacen 79 krajanů. Každý rok se několik členů stěhuje z Belgie zpět do vlasti, noví sice přicházejí, ale ne vždy k nám najdou cestu. Někteří členové Besedy umírají, letos jsme takto ztratili 3 členy: Mirka Černého, Jindřišku Šimáčkovou a Jeannine Šponarovou. Podle stanov je členem Besedy ten, kdo má v daném kalendářním roce zaplacený členský příspěvek (15 € na osobu za rok a 25 € za rodinu). Výbor nenavrhuje výši příspěvků měnit. Pro dlouhodobé členy Besedy, kteří se již nemohou účastnit

besedního života, ani platit příspěvky, existuje tzv. **doživotní členství**.

Říká se, že to nejlepší má přijít na konec. Těžko vybírat, co je v Besedě nejlepší, tím jsou podle mého hlavně naše hezké vztahy! Já jsem si na konec nechala náš **čtvrtletník Zpravodaj**, který vychází již 22 let a udělal za ta léta velký pokrok. Zpravodaj má nyní většinou 12 nebo 16 stran a vydáváme jej v nákladu 200 výtisků. Dokud nebyl internet, tiskli a rozesílali jsme přes 400 Zpravodajů. Poštou jej zasíláme všem našim členům a zastoupením v Belgii, některým úřadům v Praze, jako je MZV, Senát nebo ČSÚZ, Náprstkovo muzeum, Libri Prohibiti apod. Několik exemplářů dáváme na náš konzulát a na Stálé zastoupení. Od roku 2009 nám dělá profesionální layout a Zpravodaj tiskne česká firma. Naše editorka **Zuzana Gjerdingen** se práci na Zpravodaji věnuje opravdu poctivě. Díky ní je čtvrtletník velmi dobrou vizitkou naší práce.

Beseda se stále modernizuje. Od roku 2009 provozujeme webové stránky **www.beseda.be**. Na stránkách Besedy najdete pozvánky na naše akce, všechna čísla Zpravodaje od roku 2006 a fotografie z besedních akcí. Naš webmaster **Ulf Gjerdingen** v minulém roce spustil novou, modernější verzi

stránek. Před 7 lety jsme se připojili k **facebooku** pod názvem Beseda Belgie. O web i o FB se pečlivě stará **Zuzka**. V naší e-mailové databázi je přes 1000 adres, na něž posíláme pozvánky, a to nejen na naše akce, ale též informace z konzulátu, velvyslanectví, či Českého centra.

Práce ve výboru Besedy je dobrovolná a není finančně nijak ohodnocena, proplácí se pouze výdaje spojené s chodem spolku, jako cestovné, telefonáty, kancelářské potřeby apod. Snad proto není zrovna jednoduché najít zájemce, kteří by se chtěli této práci věnovat. O to víc si ceníme ochoty Lenky, Bára a Zuzky pokračovat v načaté práci, nehledě na jejich pracovní a rodinné povinnosti, a vůli Aleny vrátit se do výboru. Výborky věnují hodně času a energie tomu, aby spolek zdárně fungoval a všechny akce probíhaly hladce. Dobrý pocit z povedené akce v nás pak žije dlouho.

zkráceno - říjen 2019, Olga Schmalzriedová

Akce pořádané Besedou	
od minulé valné hromady konané v říjnu 2017	
Valná hromada Besedy	neděle 8. 10. 2017 od 16:30
II. andělské vaření	sobota 18. 11. 2017 od 15 hodin
Koncert alternativní hudby - Irenka*	pátek 24. 11. 2017 od 19 hodin
Mikulášská nadílka	neděle 10. 12. 2017 od 13 do 18 hodin
Společné pečení vánoček	sobota 16. 12. 2017 od 10 do 24 hodin

Akce pořádané Besedou	
v roce 2018	
Burza knih	neděle 11. 3. 2018 od 15 do 16 hodin a průběžně po celý rok
Jarní dýchánek - Kateřina Karásková Kde ženy vládnou	neděle 11. 3. 2018 od 16 hodin
Beseda se senátory T. Grulichem a H. Mezianem - ve spolupráci se ZÚ	středa 14. 3. 2018 od 19 h
III. andělské vaření a pečení	sobota 5. 5. 2018 od 15 hodin
Dětský den s grilováním	neděle 3. 6. 2018 od 12 do 19 hodin
Burza knih ve prospěch o.p.s. Zajíců na koni	neděle 14. 10. 2018 od 15 do 16 hodin
Dýchánek - O. Strusková a její film Válečné nevěsty	neděle 14. 10. 2018 od 16 hodin
České kořeny v Lucembursku a Belgii - film a beseda	pátek 16. 11. 2018 od 19 hodin
Mikulášská nadílka	neděle 2. 12. 2018 od 13 do 18 hodin
Společné pečení vánoček	sobota 8. 12. 2018 od 10 do 24 hodin

Akce pořádané Besedou	
v roce 2019	
Burza knih	neděle 17. 3. 2019 od 14 do 15 hodin a průběžně po celý rok
Beseda se spisovatelem Michalem Vaněčkem	neděle 17. 3. 2019 od 15 do 18 hodin
Křest knihy ABCZ aneb H jako Havel ve spolupráci s autorkou Denisou Šedivou	úterý 26. 3. 2019 od 19 hodin
Víkend s knihou - burza ve prospěch Zajíců na koni	12. - 14. 4. 2019 po celý den
Čarodějnický rej	středa 1. 5. 2019 od 14 do 17 hodin
Dětský den s grilováním	neděle 16. 6. 2019 od 12 do 19 hodin
Procházka po Bruselu a posezení v kavárně	sobota 21. 9. 2019 od 14 hodin
Valná hromada Besedy	neděle 6. 10. 2019 od 14 do 15 hodin
Burza knih ve prospěch Domova Máří Magdaleny	neděle 6. 10. 2019 od 15 do 16 hodin
Dýchánek - Lenka Froulíková o Janu Skácelovi a Laterně Magice	neděle 6. 10. 2019 od 16 hodin
Křest knihy Jak jsem potkala Brusel - v četné spolupráci	pondělí 21. 10. 2019 od 19 hodin
Sametový koncert - ve spolupráci se SZ ČR při EU	pátek 8. 11. 2019 od 19 hodin
Mikulášská nadílka	neděle 1. 12. 2019 od 13 do 18 hodin
Společné pečení vánoček	sobota 7. 12. 2019 od 10 do 24 hodin

MEDAILONKY NOVÉHO VÝBORU BESEDY A KONTROLORA ÚČTŮ - 2019

Frostová Barbora
Pokladní

Původně v ČR: Děčín
V Belgii od: září 2000
Povolání: původně účetní,
t. č. na rodičovské dovolené
Rodina: přítel Olivier je Belgičan, dcera Emma
Beseda: členka od 2013, ve výboru od 2014

Schmalzriedová Olga
Předsedkyně spolku Beseda

Původně v ČR: Český ráj – Bělá u Staré Paky
V Belgii od: leden 1987
Povolání: učitelka angličtiny a ruštiny,
nyní češtiny pro cizince
Rodina: manžel George je Američan,
čtyři dospělé děti, vnučky Ellyn a Lucia
Beseda: členka od 1990, ve výboru od 1998

Gjerdingen Zuzana
Editorka Zpravodaje

Původně v ČR: Frýdek-Místek
V Belgii od: září 2010
Povolání: hudebnice, učitelka hudby,
asistentka v MŠ
Rodina: manžel Ulf je Švéd, syn Matyáš
Beseda: členka od 2013, ve výboru od 2014

Pilařová Lenka
Členka výboru

Původně v ČR: Chrudim
V Belgii od: srpen 2003
Povolání: právnička,
t. č. na rodičovské dovolené
Rodina: manžel Radek, děti Jakub, David, Ema
Beseda: členka od 2012, ve výboru od října 2017

Staňová Alena
Členka výboru

Původně v ČR: Veselí nad Moravou
V Belgii od: 1995
Povolání: inženýrka chemie, nyní průvodkyně
Rodina: manžel Alain je Belgičan, syn Aleš
Beseda: členka 2000 – 2006 a od 2009
ve výboru od 2000 do 2006
a od 2009 do 2017

Schusterová Martina
Kontrolorka účtů Besedy

Původně v ČR: Liberec
V Belgii od: červenec 2010
Povolání: učitelka, nyní asistentka
v neziskové organizaci
Rodina: manžel Dimitri je Belgičan, dcera Klara
Beseda: členka od 2011, ve výboru od 2011 do 2015,
od 2015 kontrolorka účtů Besedy

Naše krásná procházka po Bruselu

Bylo nebylo, 21. září roku 2019 se u Královského paláce na jednom ze sedmi bruselských pahorků, zvaném Mont des Arts, sešlo 48 (včetně dětí) zájemců o procházku bruselskou historií a jeden pes. Po krátké zkoušce mikrofону, který se, bohužel, moc neosvědčil, jsem tedy začala naši prohlídku jen s pomocí svého vlastního hlasu. Na konci prohlídky mi hlas odešel, ale nebudu předbítat. :)

Vyrazili jsme na Sablon, do gotického parčíku s představou, že si pak prohlédneme krásný gotický kostel Notre-Dame de Sablon. Jeho interiér jsme však neviděli, protože tam právě probíhala svatba, tak

jsme se zde aspoň vyfotografovali. Pěkně jsme se seskládali jako ty sardinky, abychom byli všichni, alespoň z větší části, na záběru. Poté jsme vyrazili ke katedrále svatého Michala a Guduly. Zde nás již, zřejmě vlivem tání, bylo o něco

méně, a tak si účastníci mohli vyslechnout, vsedě na schodech, další část mého výkladu.

Odtud jsme se vydali procházkou na Grand Place, kde nás čekalo další překvapení: pivní festival se zvukovou kulisou na takové úrovni, které moje ubohé hlasivky konkurovat prostě nemohly. A tak jsme se my, cíloví účastníci, pod arkádami domu l'Etoile rozhodli občerstvit poblíž Burzy v nádherné secesní restauraci Falstaff. Posezení tam bylo moc příjemné. Každý si objednal, na co měl právě chuť, a byla to taková skvělá tečka za naším krásným odpolednem tady na Zemi.

© foto Lenka Pilařová

Alena

Křest knihy Kateřiny Farné Jak jsem potkala Brusel

Není tomu tak často, aby při pořádání nějaké nepříliš velké akce spojilo síly vícero organizátorů. Při bruselském křtu knihy Kateřiny Farné, alias Bruselské sojky, se to podařilo. Křest probíhající pod záštitou pana velvyslance Jakuba Dürra se konal v Plzeňském domě v pondělí 21. října 2019. Hlavy a ruce k dílu přiložili kromě Zastoupení Plzeňského a Jihomoravského kraje v Bruselu i členové České inspirace a výbor Besedy.

Kateřinu Farnou pod promítanými fotodokumenty v přeplněném Plzeňském domě zpovídal Jan Hanzl, knihu pivem pokřtil (nebojte se, nepopil ji barbarsky, ale připil jí na zdraví a na štěstí) Bořek Neškudla. Všechnu tuto slávu

na fotografiích zvěčnili Filip Kubík a Jiří Švarc, zkrátka nepřišla ani hudba. Několik Brelových skladeb nádherně upravili pro violoncello a klarinet a přítomným předvedli Zuzana Gjerdingen a Jan Fix.

© foto Jiří Švarc

Po kulturním zážitku teklo proudem plzeňské pivo a jihomoravské víno, stoly se prohýbaly pod chutným a krásně upraveným občerstvením, které připravil George Sikora. Makovými a sezamovými rohlíky přispěla Beseda. Autorka této zajímavé a poučné knížky, která do Zpravodaje svými články přispívala již od května 2017, se k občerstvení pro samé podepisování zakoupených knih nejspíš ani nedostala. Mimochodem, prodaly se všechny a připravoval se seznam zájemců o další výtisky.

Děkujeme, Kateřino, za zajímavou i zábavnou četbu a přejeme knize další úspěchy.

Olga

Dýchánek s Lenkou Froulíkovou v Pražském domě

V neděli 6. října 2019 jsme spěchali do Pražského domu poslechnout si vyprávění o Janu Skácelovi a Laterně Magice v podání profesorky Lotrinské univerzity v Nancy a překladatelky do francouzštiny **Lenky Froulíkové**. O akci byl značný zájem, avšak na poslední chvíli se hodně zájemců muselo omluvit, přepadlo je totiž první podzimní nachlazení či chřipka.

Lenka Froulíková nás důkladně provedla Skácelovým životem, pověděla nám o pestré historii **Laterny Magiky**, která se v roce 1958 proslavila na EXPO v Bruselu, vyřídila pozvání na nové představení *Zahrada*, volně inspirované *Zahradou Jiřího Trnky*, a na představení *Cube*, spojující svět tance a kostku.

Nejkrásnější a nejpoetičtější částí nedělního podvečera bylo čtení velmi málo známého Skácelova díla ***Na koni páv a smrt a moruše... v studánce voda živá***, skládajícího se ze 14 obrazů, mezi které jsou vloženy písně, například výstižná a k přírodě vnímavá *Modlitba za vodu*. Lenka Froulíková a Stanislas Markiewicz přeložili toto pohádkové dílko do francouzštiny a v roce 2010

© foto George Schmalzried

© foto George Schmalzried

jej v bibliofilské edici nákladem 120 výtisků vydalo nakladatelství Bonaventura. Jednu básni přednesla ve francouzštině Belgičanka Anne-Marie Štěpánová. Do čtení krásně zapadal poslech zhudebněných částí v podání souboru Hradišťan. Citlivé spojení hudby a poezie nemůže

na posluchače nezapůsobit, takže jsme byli ke konci dýchánku tak trochu rozjitřeni. Mnohým se pak ani moc nechtělo domů a ve skupinkách se pokračovalo v debatách.

Děkujeme Lence Froulíkové za inspirující poetické setkání.

Olga

Píseň:

*Na koni páv a smrt a moruše,
na sadě hvězda rozlomená
o hřeben střechy, koník nekluše,
nedávno klusal, ještě za Erbena.*

*Na malou chvíli se nám vrátil,
na chvíli malou je tu zpátky
ryzáček s uzdou celou zlatou
a zavede nás do pohádky.*

*Na koni páv a smrt a moruše,
na sadě hvězda rozlomená
o hřeben střechy, koník znovu kluše
tak jako tenkrát, jako za Erbena.*

*Na malou chvíli se nám vrátil,
na chvíli je tu nazpátek
ryzáček stříbrem osedlaný
a přiklusal k nám z pohádek.*

Burza knih

Milí přátelé,

Beseda vznikla jako filantropické sdružení a my jsme rádi, že v této činnosti můžeme pokračovat. Od roku 2011 se nám daří, jak se říká, zabíjet dvě mouchy jednou ranou: jednak zachraňujeme knihy z pozůstalosti po krajanech, jejichž potomci neovládají češtinu, a též ty knihy, které už jejich majitelé nepotřebují, jednak získanými finančními prostředky pomáháme různým bohu libým a prospěšným aktivitám a společností, jakou je **Czech Hospital, Zajíček na koni, Domov Máří Magdaleny** aj.

Těžko říct, kolik knih za ta léta prošlo našima rukama, asi

opravdu hodně. Knih však nijak neubývá, opak je pravdou. Nehledě na všechny předcházející burzy máme nyní k dispozici **850 knih!** Pravidelně aktualizovaný seznam najdete na stránkách Besedy. Projděte se jím a na **beseda.belgie@gmail.com** pošlete seznam vámi vybraných titulů. Domluvíme se na jejich předání.

Kvůli takovému množství knih se náš dům postupně mění ve skladiště, a to není dobrá zpráva jak pro naši rodinu, tak pro knihy samotné, které by neměly ležet v krabicích, ale měly by kolovat. Skoro všechny, kromě slovníků, stojí jen jedno nebo dvě eura. Pokud je

pro někoho problém ve financích, poskytneme vám vybrané knihy zdarma. Jinak jsme rádi, když na ony prospěšné aktivity přispějete i větší částkou, než kterou žádáme. Momentálně chceme pomoci Domovu Máří Magdaleny v Jiřetíně.

Na podzimní burze se zatím prodalo **46 knih** a vybralo se **100 €**. Rádi bychom koncem roku poslali do Jiřetína větší částku. Začtete se tedy do našeho bohatého seznamu, zveřejněném na našich webových stránkách: www.beseda.be/uzitecne-informace/burza-knih/ a napište nám, co jste si vybrali. Děkujeme.

Olga

Sametový koncert

Nejspíš jsme nebyli sami, kdo se připravoval na oslavu 30. výročí sametové revoluce již na začátku roku 2019. Výbor Besedy přijal nabídku předsedkyně spolku České kořeny **Martiny Fialkové** k pořádání klasického koncertu českých skladeb v podání klavíristy **Daniela Wiesnera**, houslisty **Jaroslava Šonského** a mezzosopranistky **Olgy Černé**.

Již v únoru jsme dojednali datum koncertu, který vyhovoval všem zúčastněným. Koncert se konal pod záštitou pánů velvyslanců Jakuba Dürra a Pavla Kluckého na Stálém zastoupení České republiky při EU v **pátek 8. listopadu 2019**. Stále zastoupení umělce laskavě

ubytovalo a finančně přispělo na letenky. Dobrovolné vstupné pomohlo pokrýt další část cestovného. O honorář umělcům se postarala Beseda, která zároveň napekla slané pečivo a české koláče a nakoupila na přípitek na zdraví a štěstí České republiky kvalitní moravské víno.

Pan velvyslanec Jakub Dürr pronesl úvodní slovo o významu sametové revoluce a důležitosti svobody a demokratického zřízení. Zajímavé bylo srovnání délky boje za demokratické reformy v různých zemích tak zvaného východního bloku, který údajně trval od 10 let, přes 10 měsíců a 10 dní (v Československu) po 10 hodin.

Hlavní náplní večera byla však hudba našich největších mistrů. Poslechli jsme si i některé jejich méně známé, avšak neméně krásné skladby, obdivovali umění pianisty, jehož ruce doslova tančily po klávesách v pomalém i prudkém tempu. Hlas pěvkyně se barevně měnil v souladu s vyzpívávanými city. V několika skladbách doprovázel pianistu houslista.

Upřímný potlesk zněl mezi jednotlivými skladbami a po koncertě se domů nikomu moc nechtělo. Byla to důstojná sametová oslava sametové revoluce. Děkujeme všem umělcům a všem přítomným za krásný večer.

Olga

© foto Martina Fialková

© foto Martina Fialková

© foto George Schmalzried

© foto Martina Fialková

Velvyslanectví ČR v Bruselu zve děti k účasti na MDVV Lidice

Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice (MDVV Lidice) byla založena v roce 1967 k uctění památky dětských obětí z české obce Lidice, zavražděných německými nacisty, a všech dalších dětí, které zahynuly ve válečných konfliktech.

Tato původně národní výstava se stala v roce 1973 výstavou mezinárodní a během své historie se stala dobře známou nejen mezi dětmi a učiteli u nás, ale doslova v celém světě. V posledních letech do výstavy pravidelně přichází více než 25 000 velice kvalitních výtvarných děl od dětí nejen z České a Slovenské republiky, ale i z dalších 70-80 států světa.

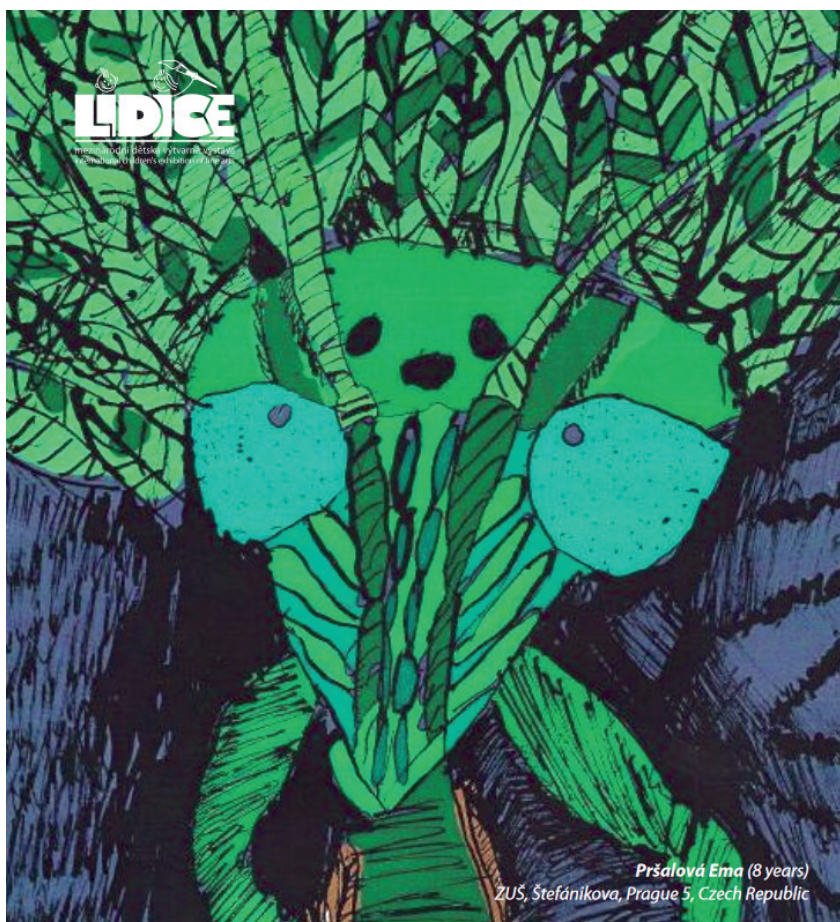
MDVV Lidice je jednokolová soutěž pro děti od 4 do 16 let pro všechny typy škol a organizací, které pracují s dětmi – mateřské školy, základní školy, základní umělecké školy, speciální školy, střediska volného času dětí a mládeže, domy dětí, víceletá gymnázia a ostatní střední školy. Zúčastnit se mohou i jednotlivci.

Odborná porota, složená z učitelů výtvarné výchovy a výtvarníků, vybírá pro expozici přibližně 1 400 prací. Oceněným pracím je uděleno **Čestné uznání** a nejlepším pracím medaile Lidická růže.

Každý rok je vyhlášováno „téma roku“ doporučené organizací UNESCO. Valné shromáždění OSN vyhlásilo rok 2020 Mezinárodním rokem zdraví rostlin. Pro 48. ročník MDVV Lidice bylo vybráno téma: **KRAJINA**

Neváhejte přihlásit práce Vašich dětí!

Více informací a přihlašovací formulář naleznete na stránkách MDVV Lidice: <https://www.mdvv-lidice.cz/vyzva/>

Členské příspěvky

Členové Besedy jsou velice různí: mladí i starší, hubení i silnější, bohatší i chudší, ale vždycky otevření a přátelští! ☺ Někteří platí příspěvek hned na začátku nového roku, jiní už na konci toho starého na rok příští, další zcela různě v průběhu celého roku. Proto také máme v každém Zpravodaji místo na vlepení členské kartičky, která je pro naše členy důkazem, že mají příspěvek na daný kalendářní rok již zaplacený.

Výše ročního příspěvku se od roku 2012 nezměnila, činí **25 € za rodinu a 15 € za jednotlivce**. Navýšení se meze nekladou. Děti a studenti příspěvek neplatí. Poplatek je třeba poslat na účet Besedy s **číslem BE26 3630 3022 4129**, BIC je **BBRUBEBB**. Někteří platí příspěvek v hotovosti během besední akce. Ten pak přispíváme do malé pokladny, kde vedeme menší hotovost. Pokud je takových členů více, vkládáme sumu na účet. Příspěvky nám pomáhají pokrývat některé naše náklady. Pro lepší představu jeden příklad: celkový roční příjem za příspěvky stačí pokrýt vydání jednoho a půl Zpravodaje. Nebýt finančního daru MZV, nemohli bychom náš čtvrtletník v tištěné podobě vydávat.

Děkujeme všem stálým členům za jejich věrnost a zveme mezi nás další přátele Besedy. Nemusíte se bát stát se členem našeho spolku. Žádné zvláštní povinnosti vám z toho nevyplývají, budete dostávat tištěný **Zpravodaj**, na akcích můžete mít snížené vstupné, případně nějakou další menší pozornost.

Všem našim členům i přátelům přejeme krásný a příjemný závěr roku 2019 a v novém roce 2020 jen vše dobré a nejlepší. Budeme se opět těšit na vaši přízeň a na naše setkávání.

za výbor Besedy – Olga

ČESKÝ KRAJANSKÝ SPOLEK
ČLEN 2019

Spolek krajanů v Belgii od roku 1904
Amicale des Tchèques de Belgique depuis 1904
Vereniging van Tsjechen in België sinds 1904

Jméno a Příjmení
BESEDA

Little Stars
PHOTOGRAPHY

*Těhotenská, novorozenecká,
dětská a rodinná
fotografie*

www.littlestarsphotography.eu

e-mail : info@littlestarsphotography.eu

GSM : 0476 63 19 89

© foto z dílny Little Stars Photography

Mikulášská nadílka

Milí přátelé,

zdá se, že návštěva Mikuláše a jeho doprovodu je velice žádoucí nejen pro mnoho dětí, ale i pro jejich rodiče. Těžko říct, zda se víc těší ti malí nebo ti dospělí. ☺ Přihlášky pomocí nového googlového formuláře byly zahájeny 10. října 2019. Prvních 10 dní se mohli hlásit jen členové Besedy, pak byly formuláře zpřístupněny všem. Během dvou týdnů bylo v druhé skupině od 15.30 plno. V době, kdy píšeme tyto řádky, je ještě několik volných míst v první skupině od 13 hodin. Hlásit se můžete nyní i na formuláře, kde je seznam náhradníků. V zimním období se často stává, že někdo onemocní a musí se na poslední chvíli omluvit, proto se často dostane i na náhradníky. Neváhejte tedy zapsat se tam, pokud hlavní formuláře nebudou již odpovědi přijímat. Na formulářích najdete všechny potřebné informace. Před akcí dostanete informační mail s pokyny.

1. skupina od 13 hodin: <https://forms.gle/N1rceGNqSj6gck8B9>

1. skupina od 13 hodin (náhradníci): <https://forms.gle/Vtrc7iDAnFRngWrFA>

2. skupina od 15.30 hodin (náhradníci): <https://forms.gle/wrEQtqdF9KHDTJUK7>

Průběh odpoledne bude podobný minulým letům. Na začátku budou děti zdobit perníčky a tvořit vánoční ozdoby, potom mezi ně zavítá Mikuláš se svou svitou a dětem nadělí adventní perníkové kalendáře. Mikulášovi společně zazpíváme, odvážné děti mu budou moci zazpívat nebo zarecitovat samy. Pro každého bude připraveno občerstvení, které je v ceně.

Moc se na vás těšíme!!!

všechny výborky

Už zase budeme spolu péct vánočky

Poprvé jsem se odvážila pozvat do své předvánoční kuchyně 20 lidí v prosinci 2006, máme tedy za sebou už několik ročníků. Některé roky se při pečení vystřídal více krajanů, jindy méně, ale vždycky vládla, což je nejdůležitější, skvělá, veselá a přátelská atmosféra. A nikdy se nám žádná vánočka nesesunula, ani jsme žádnou nespálili. ☺

Přijměte tedy pozvání na 14. společné vánočkové pečení. **Na jednu vánočku potřebujete:**

½ kg polohrubé mouky (možno i belgickou „farine fluide“ čili „vloeiende bloem“)

100 gr cukru (či více, pokud ji chcete mít sladší)

100 gr másla či margarínu (nebo více, pokud ji chcete mít tučnější)

2 - 3 vejce

nasekané ořechy nebo mandle, rozinky (spíš menší velikosti)

Beseda vám opět poskytne sůl, sušené kvasnice, mléko do těsta a vejce na potření upletené vánočky. Přineste si, prosím, **velkou mísu** na těsto **a podnos či krabici** na upečenou vánočku, abyste ji měli v čem odnést. Každý si může udělat 2 vánočky.

Věřte, že při vymíchávání těsta i při povídání během čekání, až těsto vykyne, každému hezky vyhládne, proto nezapomeňte na nějakou tu dobrotu na společný stůl. Pokud berete s sebou děti, vezměte jim něco, čím se zabaví. Naše děti jsou už dospělé a vnučky hodně malé a tomu odpovídá i náš současný výběr hraček.

Aby vše probíhalo hladce a těsta nám nepřekynula, je třeba rozložit zadělávání a pečení na celý den, vyplňte, prosím, přihlašovací formulář: <https://forms.gle/5ja4bLn2m3U63uGm6>

Těšíme se na vás **v Braine-l'Alleud (rue des Arbalétriers 51) v sobotu 7. prosince 2019 od 10. hodiny ranní minimálně do půlnoci.**

George a Olga

Vlámská kuchyně

Dlouho jsem se tomuto tématu vyhýbal, abych zachoval mír v rodině, ale už to musí ven.

Když jsem se před lety přistěhoval do Bruselu, obklopila mě bohatá a voňavá kuchyně ze všech koutů světa, ve které jsem si dlouho rochnil. Dokud nepřišla do mého života má vlámská žena, která mě uvedla do tajů vlámské kuchyně. Tedy do světa gastronomické askeze, kde potraviny neslouží k potěšení, ale k saturaci nutričních hodnot, a kde nejvyšší hodnotou potravin je jejich nízká cena, dlouhá trvanlivost a to, že se dají koupit v Colruytu.

Když jsem byl poprvé pozván na oběd k budoucí tchyni na vlámském venkově, podávaly se jakési sladké bulky se sýrem a šunkou. Neříkám, že se měla hned zabíjet ovce (která mimochodem pobíhá po jejich zahradě, nikoliv však za účelem potravinářské produkce, ale za účelem sekání trávy). Ale má slovanská duše se cítila zmatena. To si mě neváží? Mají mě za „socku“ z východu? Pak jsem pochopil, že takhle prostě vypadá vlámský nedělní oběd.

Sendviče jsou obecně základem vlámské stravy. V Čechách panuje mýtus, že v typické české hospodě vedle sebe sedí kopáč a univerzitní profesor. Ale je to jen mýtus. Ve Vlámku však takové místo existuje a je jím fronta až na ulici v jakékoliv prodejně sendvičů během polední pauzy. Panuje zde totální gastronomické rovnostářství, zalité majonézou. Vlám se poté se sendvičovou kořistí zašije do výkopu nebo do kanceláře a místo v restauracích přenechává francouzsky mluvícím kolegům.

Když už se vaří, jde většinou o maso (jakékoliv a v jakékoliv kvalitě) s vařenou zeleninou. Univerzálním kořením je pepř a sůl. Vlámové mají štěstí, že aspoň mušle a garnáti mají chuť sami o sobě. Další běžnou ingrediencí jsou slanečci, nakládané ryby, které se pro svou trvanlivost výborně hodí pro námořní dobovatelské výpravy do Indie, ovšem jejich zastoupení v moderním jídelníčku je diskutabilní.

Těžko říct, které jídlo je možné považovat za vlámskou specialitu. Zřejmě trojlístek *vol-au-vent*, *carbonade (stoofvlees)* a masové

kuličky v tomatu. Tyto speciality jsou populární i ve Valonsku, takže vedle fotbalu znamenají další jednotící prvek Belgie. Všechna tři jídla jsou však variací téhož: nerafinovaných jídel s umučeným vařeným masem. Ať se přihlásí ten, kdo by si teď dal *vol-au-vent*.

Hranolky jsou kapitola sama o sobě. Import z Valonska se ve Vlámku i v Bruselu (tedy hlavním městě Vlámka) ujal pěkně. Dokonce do té míry, že se hranolky staly bruselským symbolem, který musí ochutnat každý turista. Takže každý turista vystojí frontu a dostane prostě hranolky s kečupem, majonézou, nebo různými jejich směsmi. Smutně pak kouká do mastného bezedného kornoutu a má pocit, že pěkně naletěl.

Když jsem bydlel v Čechách, typické české kuchyni jsem se skoro vyhýbal. Teď se na ni při jakékoliv příležitosti vrhám. Mám jeden tip pro oběti vlámské kuchyně: hned u terminálu na Ruzyňském letišti je závodní restaurace pro zaměstnance letiště, kde se v jakoukoliv denní hodinu dá dát svíčková se šesti.

Aleš Bartl

ilustrační foto

ilustrační foto

ilustrační foto

V létě jsme dostali poetický e-mail

Dobrý a krásný den Vám přeji,

ráda si občas přečtu váš Zpravodaj, když se nacházím u rodiny v Bruselu. Léta skládám básničky, a tak mě napadlo dvě z nich vám poslat, snad vám budou srdcem blízké, i těm, co žijí zde, vzdáleni od své rodné země.

Moc Vás zdravím, člověk je tu na světě proto, aby rozdával to, co mu bylo předurčeno. Já rozdávám verše těm lidem, kteří jsou mi něčím blízcí. Proto přijměte mé verše a pocity jako dárek za vaše úsilí v krajaňském spolku.

Děkuji. S pozdravem Milada.

Jižní Čechy – toť chloubka země České.

Jižní Čechy, ve vás snad vše je hezké.

*Vrchy a libá zákoutí, k nimž Vltava se vine,
i zelené stromoví, jež v ústrety až k tobě se line.*

*Šumavské hvozdy do dále tak měkce si hledí
a nad nimi Kleť si v oblacích nade vším tím medí.*

*Vesničky malebné sedí si v údolích ve velebném tichu,
zpívá jim vítr v obilném moři na polích, stran všeho hřichu.*

*Na kopcích sem tam rozsetá stavení tvé oko přitahují
a v tom zeleném sevření nad tebou mráčky plují.*

*Věže z mnoha kostelů vítají tě už z dále
a v tobě se dech země prolévá se vši krásou tou,
všude tam, kde jsme stáli.*

*Toulám se, toulám v údolí spásy,
toulám se světem co hledám asi?
Slunce a přírodu co ryzí je, smělá,
dnes už si nezoufám tak jako včera.*

*Roztávám v úsměvu, co na rtech se rozlévá,
oko se v obrazech mé Země chvěje,
až do útrob mých své krásy den zasévá,
ptáčků sbor ve stromech mi k tomu pje.*

ilustrační foto

ilustrační foto

*A z nitra země zas vykvétá květ,
v němž tolik je naděje, co do lidí vkládá,
aby se vyvíjel tak dál jak má,
když příroda kolem mu tolik dává.*

*Stojím a v tichosti hledím dál zrakem svým
na přemilou Zemi, pro níž mé srdce bije,
hledím a naslouchám a přeji lidem všem,
ať dál s rozumem jejich srdce drží krok
a vrací se rádi tam, kde jejich mládí v místech jim blízkým dál žije.*

*****

*V světě je mi úzko,
potí se mi dlaně i v očích se mi stýská.
Potí se mi dlaně, ty mi vlasy vískáš.
Já tu sedím v tichu, na stole sklenka vína.
Kousek mne odešel a kdesi z dále zpívá.*

*Vyprahlo je ve mně, slova v hrdle stojí.
Vyprahlo je ve mně, odejít se bojím.
V světě je mi úzko, doma je to jiné.
Vstřícnosti se dočkám a radostné chvíle.*

*V světě je mi úzko. Země má mi chybí.
V světě je mi úzko, tam spěchají jiní...
V náručí tě chovám, ty můj vnoučku malý,
polibek ti vtisknu na tvářičku milou.
Snad se zase vrátím na nějakou chvíli
tam, kde má vnoučátka si jinak než já žijou.*

Milá paní Milado,

my děkujeme Vám za důvěru a za sdílení Vašich niterných citů. Vážíme si toho a přejeme Vám bohatou inspiraci, milá setkání a krásné pocity.

výborky Besedy

Dýchánek se spisovatelem Ivo Šebestíkem

Narodil se v roce 1959 v Brně a vystudoval FF Masarykovy univerzity. Původním povoláním je historik a novinář. Býval šéfredaktorem krajského deníku Svoboda v Ostravě a krátce vedl redakci zpravodajství v Ostravském studiu ČT. Asi osm let přednášel na univerzitách v Olomouci a v Ostravě a měl též přednášky v rámci Letní školy slovanských studií na univerzitě v Bruselu, kam odešel v roce 2004. V rámci Evropského parlamentu, kde do letošního roku působil, byly jeho oborem mezinárodní vztahy.

Vydal šest knih překladů a tři vlastní knihy. V roce 2011 to byly **Listy z Brabantska a Flander** a koncem loňského roku **Nizozemské listy**. Tou třetí knihou jsou **Eseje** (Argument 2018). Autorsky se podílel na několika dalších knihách. Hlavní oblastí jeho zájmu jsou dějiny a dějiny umění.

Nizozemské listy nejsou cestopisem v pravém smyslu toho slova, jelikož v nich nejde o zážitky, osobu cestovatele a kuriozity. Chtěl jimi českému a slovenskému čtenáři přiblížit obě země z jiného pohledu.

Nizozemskými listy procházejí takové osobnosti jako Rembrandt, Van Gogh, Vermeer van Delft, Frans Hals nebo Vondel, Komenský, Vilém Oranžský, Petr Veliký, Hugo Grotius, Descartes a další.

Na jaře nás pan Šebestík navštíví a seznámí se svými knihami zblízka. Knihy si budeme moci zakoupit a opatřit autorovým věnováním. Určitě nás během jarního dýchánku **v neděli 22. března 2020** čeká krásný literárně kulturní zážitek. Těšíme se!

Olga

V knize Listy z Brabantska a Flander autor Ivo Šebestík popisuje, jak Belgičané přijímali cizince v minulých staletích a pokračuje...

„Nutno ale říci, že vlídnost vůči cizincům zůstala v této části Evropy beze změny. Sám jsem se setkal s nabídnutou pomocí mnohokrát, aniž bych o cokoli žádal. Díky své nešikovnosti bývám v nesnázích častěji, než je mi milé. Belgičan si ale všimne, že máte problém, a okamžitě nabídne pomoc. Může to být v obchodě, na ulici, na parkovišti, kdekoliv. Je to z jeho strany přímočaré, neokázalé, zdvořilé, někdy s trochou humoru a vždy noblesní. Nejčastěji soucit s nešikou projevují starší generace. Pánové, kteří jsou až nápadně často střiženi podle jednoho vzoru, tedy lehce zachmuření, s elegantním starosvětským knírkem pod nosem a v zimě s bohémskou šálou kolem krku, nebo dámy v dlouhém lehkém plášti barvy bílé kávy, s pečlivě upraveným účesem, takže trochu připomínají anglickou královnu, která si ovšem libuje v barvách poněkud živějších než její belgické vrstevnice.

Jsem Belgičanům za jejich vlídnost k nám, cizincům, vděčný. Jen se někdy bojím, co bude, až si všimnou, že my zas tak milí jako oni nejsme.

Nezapomeňme ale ještě na pár slavných uprchlíků. Mezi těmi, kteří v Bruselu našli azyl, zaujímá čestné místo i spisovatel Alexandre Dumas. Ten nejprve bydlel v hotelu Evropa a pak na bulváru Waterloo, ve slušné rezidenci. Jak bylo ostatně na pana spisovatele znát (fotografie i karikatury jsou nemilosrdné), holdoval jídlu. Nemohl si vybrat lépe. Belgie vždy byla rájem milovníků dobrého jídla.“

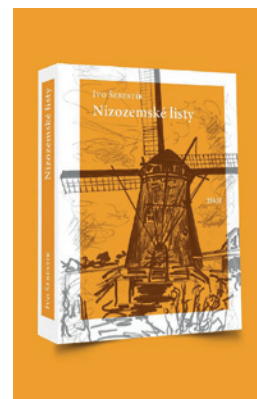
© z archivu Iva Šebestíka

Rím © z archivu Iva Šebestíka

© z archivu Iva Šebestíka

© z archivu Iva Šebestíka

Pozdrav velvyslance Pavla Kluckého

Vážení a milí krajané, dovoluji si Vás touto cestou pozdravit v předvánočním čase, plném příprav a rozjímaní a zároveň využít několik následujících řádků k tomu, abych Vás obeznámil s personální změnou na našem konzulárním oddělení. Paní Ivana Zandona, se kterou jste řešili krajské záležitosti dosud, svou úspěšnou čtyřletou belgickou misi ukončila v září 2019. Přeji jí tímto mnoho osobních i kariérních úspěchů.

Pomyslnou štafetu na pozici vedoucí konzulárního oddělení převzala paní Sandra Miholová, kterou si Vám tímto dovoluji blíže představit. Paní Miholová je polyglot, který ovládá angličtinu, němčinu, francouzštinu, švédštinu, italštinu, norštinu, španělštinu, a dokonce i základy vietnamštiny. Ve službách Ministerstva zahraničních věcí pracuje od roku 1998. Byla tajemnicí náměstkyně ministra a vrchního vyjednavče pro vstup ČR do EU Teličky, působila jako evropský korespondent, ředitelka Odboru zahraniční prezentace,

zástupkyně ředitele Odboru krajských a kulturních vztahů a zahraniční prezentace, zástupkyně vrchní ředitelky Sekce předsedy vlády pro obranu, bezpečnost a zahraniční politiku, současně ředitelka Odboru pro evropské otázky a zahraniční politiku, ředitelka Odboru administrativně-archivního, vedoucí oddělení Odboru veřejné diplomacie. Její zahraniční služba zahrnuje působení na zastupitelských úřadech v Hanoji, Berlíně a Bernu a je mi ctí, že od září letošního roku si připisuje ke svým destinacím právě Brusel. Jako vedoucí konzulárního oddělení se zde bude paní Miholová věnovat agendám jí blízkým a milým. Kromě konzulárních záležitostí, je to především krajská agenda, vzdělávání, kultura a veřejná diplomacie.

Vzhledem k tomu, že se rok 2019 blíží pomalu ke konci, nedá mi to, nevzpomenout významná výročí, která jsme si ve spolupráci s partnery v tomto roce připomněli

řadou akcí. Osobně je pro mě důležité výročí vynikajících česko-belgických bilaterálních vztahů, které mezi oběma zeměmi fungují přesně 100 let. (Československé vyslanectví v Bruselu zahájilo svou činnost 21. září 1919). Celým rokem 2019 se pak neslo téma svobody a demokracie, v lednu jsme si připomněli 50. výročí od úmrtí Jana Palacha a zároveň oslavy třiceti let od pádu komunismu v roce 1989. Česká republika v letošním roce oslavila rovněž 15 let od vstupu do Evropské unie a 20 let od vstupu do Severoatlantické aliance.

Jsem rád, že se s řadou krajanů během našich akcí potkávám a budu se těšit na setkání u příležitosti tradičního vánočního koncertu, kdy si vychutnáme kouzelnou vánoční atmosféru s českou hudbou v provedení našich prvotřídních umělců Ludmily Peterkové a Bennewitzova kvarteta.

*JUDr. Pavel Klucký
Velvyslanec ČR v Bruselu*

Sandra Miholová © Dagmar Kneřová

Velvyslanec ČR v Belgickém království Pavel Klucký spolu s velvyslancem Jakobem Dürrem, stálým představitelem ČR při EU a velvyslancem Jakobem Landovským, stálým představitelem ČR při NATO během slavnostní recepcie ke státnímu svátku © Marie-Noelle Cruysmans

BRUSELSKÁ SOJKA alias Kateřina Farná

BRUSEL ZA OKNEM

Pustila jsem se do nové fotosérie. Nazvala jsem ji Za oknem / Behind The Window a najdete ji na Facebooku. Ukazuje život v Bruselu z jiného úhlu – přes okenní tabule, záclonky a závěsy. Tomuto fenoménu jsem věnovala jednu kapitolu ve své knize Jak jsem potkala Brusel.

Kráčíte po setmělé bruselské ulici. Nikam nespěcháte. A najednou se to stane. Na své poprvé nejste připravení, protože pocházíte ze země, kde se lidé před sebou navzájem skrývají za hustě tkanými, světlo a pohledy nepropouštějícími závěsy a kde patří záclony k podobným poznávacím rysům jako na blond odbarvené brunety s černými odrosty a spálenou trvalou.

Zarazilo mě, s jakou lehkostí se ve mně uprostřed bruselského večera nečekaně probudil voyer. Když jsem měla extrémně vysoká a neskutečně široká přízemní okna secesního řadového domu a po očku viděla, jak se za nimi hemží rodinné setkání, instinktivně jsem zrychlila, aby si mě nikdo nevyšiml. Po chvíli jsem zase zpomalila a otočila hlavu. Ještě jsem zahlédla neuspořádanou kuchyň, hrající si děti, kočku na parapetu a soukromou sbírku obrazů. Právě jsem narušila něčí soukromí, hlodalo mě svědomí. Porušila jsem jedenácté přikázání: Nepošmíruješ! Jakmile jsem doběhla domů, bez rozmýšlení jsem v prvním patře zatáhla všechny rolety, aby do mého výsostně osobního prostoru nepronikl ani jeden nezvaný pohled.

Roletové období mi vydrželo přibližně týden, než jsem zjistila, že pokud nepustím dovnitř ani trochu světla, tak v tom bruselském šeru brzy pojdu na depresi a nedostatek vitamínu D.

Jedenácté přikázání jsem potom porušila ještě mnohokrát. Nedokázala jsem potlačit svou zvědavost. Když totiž přes naleštěné okenní tabule nahlédnete do cizích interiérů, objevíte v rozlehlých obývacích a jídelnách, někdy svou velikostí a vysokánskými stropy připomínající taneční sál, nádherné secesní, štukové a dřevěné stropy, luxusní lustry, lovecké trofeje, bohaté knihovny, sametové tapety, mahagonový nábytek, nejrůznější háčkované výzdoby, macramé, krajky... Do oken sousedé umísťují kaktusy, muškáty či africké fialky, hmoždíře, naleštěné samovary, měděné a secesní vázy, fajnšóvy nádoby, sošky porcelánových čuníků, vycpané lišky, panenky ze sádry. Tím si roztočivně rodiny o nevyžádané pohledy do svých pokojných životů vyložené říkají. A ještě aby se vzájemná symbióza těch venku a těch uvnitř maximálně utužila a oba tábory na sebe dobře viděly, si někteří dávají stolní lampy přímo k oknu. Opravdu není neobvyklé při procházce skoro povečeřet s cizími lidmi v jejich přízemní jídelně. Stačilo by okno otevřít, a je to. Někdy vidíte do domácnosti skrz vrata namísto oken – když nápadití designéři udělají z garáže obývací pokoj, kde za prosklenou stěnou trůní legendární vůz Aston Martin, aby se jeho majitel mohl kochat z jedné strany svými obrazy a z druhé svým retro miláčkem.

Jen malá etymologická odbočka. Slovo žaluzie vychází z francouzštiny. *La jalousie* [žaluzi] znamená žárlivost. V 16. století měly žaluzie – okenní mříže inspirované těmi v orientálních harémech – na jihu Francie a Itálie chránit soukromí před závistivými a žárlivými pohledy okolo oken procházejících. České slovo záclona pak netřeba vysvětlovat.

Belgičané, respektive někteří obyvatelé Bruselu, kde se bydlí všude – v suterénech, v nebytových prostorách nebo bývalých kancelářích – nepůsobí dojmem, že by jim pohledy kolemjdoucích zvlášť vadily. Ti trochu útlocitnější mají ve spodní části oken umělecky vyhotovené vitráže nebo jemné záclonky. Veřejné je v této zemi

zkrátka i to, co v jiných zůstává skryto. Údajně to vystihuje vlámské slovo gezellig. Vyjadřuje kromobyčejný vztah Nizozemců a Vlámů k bydlení, domovu a k lidskému soužití. Možná je gezellig důsledkem jejich estetického cítění, neboť propojení interiéru s exteriérem patří k nizozemské tradici. V Bruselu bezzávěsová tradice úplně nekvete mezi muslimským obyvatelstvem a na velkých panelových sídlištích. Život bez závěsů a parapetová vystavnická činnost se většinou týká starousedlíků. Nově příchozí si chrání své soukromí, ale i s přibývajícím bezpečnostními problémy se začínají okna častěji zakrývat.

Jedna z teorií, proč řada tradičních belgických a bruselských domů má v přízemí velká holá okna vedoucí do ulice, hovoří o kalvinistické tradici, kdy tím rodiny v 16. století demonstrovaly svůj spořádaný život – že nemají co skrývat. Náboženský reformátor Jan Kalvín zavedl bezzávěsová okna, aby se ovečky navzájem kontrolovaly, jestli nepáchají nějaké hříchy. Vzájemné špiclování povýšil na náboženskou povinnost. Kalvín sice žil v době svého největšího vlivu ve švýcarské Ženevě, ale za typicky kalvinistickou zemi bylo celá staletí považováno Nizozemí. V Ženevě vydal dokonce zákaz zamykání, aby mohla do domu kdykoli přijít mravnostní policie a prověřit, že se uvnitř

Foto na této straně © Kateřina Farná

neděje nic „nekřesťanského“. Calvinismus od věřících vyžaduje askezi a klade důraz na pracovitost. O Nizozemcích i Vláměch se říká, že za svou střízlivou náturu a šetrnost k peněženke vděčí právě Kalvínovi, ale těžko říci, jaký vliv má tento dávný moralista dnes. Zákaz záclon a závěsů v oknech se hodil i v době, kdy Belgie spadala pod nadvládu Nizozemí, které bylo součástí Španělské říše. V Nizozemí sílilo protestanství, což se katolickým Španělům nelíbilo. Došlo k několika krvavě potlačeným povstáním. Díky absenci záclon a závěsů v oknech mohly hlídky sledovat, jestli se v příbytcích nenacházejí nepřátelské živly.

Podle mě existují ještě minimálně dvě mnohem racionálnější vysvětlení, proč jsou dosud obyvatelé Bruselu a převážně vlámské enklávy ochotní dávat na odív své soukromí takovým způsobem. Napadá mě potřeba dostat do často velmi tmavých a šerých interiérů v zemi, kde je k uzoufání málo celoročního slunečního svitu, co nejvíce přirozeného světla a ušetřit tak za svícení elektřinou. Zejména v rozpuku secesní architektury na přelomu předminulého a minulého století se domy pyšnily

obrovskými okny, někdy připomínajícími výkladní skříně do soukromých životů. A pak – řada domácností nemá pračku a využívá veřejné prádelny, takže si dokážou představit, že se pragmatickým Belgičanům nechce do prádelen, které navíc nebývají vůbec levnou záležitostí, nosit tak rozměrné a těžké lapače prachu.

V Bruselu, podobně jako ve zbytku země, mají okna domácností v nižších patrech ještě jednu zajímavou funkci. Fungují jako jakási internetová síť, takový pouliční Facebook. Lidé si prostřednictvím svých okenních tabulí různě vyměňují informace a komunikují své postoje třeba proti změně leteckého plánu nad městem, prezentují, že jsou hrdými Bruselany, vylepují pozvánky na nejrůznější akce ve svém okolí, a kromě

toho avizují, který byt/dům je k pronájmu či na prodej. Lidé se různě hecují před volbami nebo během fotbalových mistrovství vyvěšují do oken sportovní talismany nebo ručně psané prohlášení, že „nepotřebujeme fotbal, abychom byli hrdí“. Samostatnou kapitolou by mohly být vlajky. Po celém městě, předně v tureckých, marockých, italských nebo španělských čtvrtích, jsou národní vlajky poznávacím znamením, odkud kdo je. Výskyt nejrůznějších státních symbolů se zásadně zvyšuje před volbami nebo sportovními šampionáty.

Někteří obyvatelé Bruselu mě překvapují ještě jedním nezvyklým rysem svého chování. Když je hezky, vystěhují ze svého přízemního bytečku jídelnu na ulici a uspořádají romantickou večeři na chodníku před otevřeným oknem do kuchyně. Bez ohledu na to, že kolem chodí cizí lidé nebo parkují auta, si posezení vychutnávají hodováním a popíjením dobře vychlazeného perlivého vína. A když se jejich ulice před domem rekonstruuje, bez ohledu na ztichlé večerního staveniště vytáhnou piknikové stoly a židle.

Tohle v Česku sotva zažijete.

Foto na této straně © Kateřina Farná

VÝHLEDY NA BRUSEL

Z nejvyšší koule Atomia

Z obrovského Vítězného oblouku v Parc du Cinquantenaire

Z Place Poelaert a vyhlídky u Justičního paláce se skleněným výtahem

Z baziliky Sacré-Coeur v Koekelbergu

Z restaurace Muzea hudebních nástrojů (MIM)

Ze střechy Centra současného umění WIELS

Z vrcholu Duden parku

Z bazény Bains de Bruxelles (Rue du Chevreuil 28)

Vaše fotografie těch nejzajímavějších, nejtipnějších či nejdivnějších bruselských nebo belgických okenních scénérií mi pošlete na emailovou adresu bruselskasojka@gmail.com. V předmětu prosím uveďte heslo „Za oknem“.

Společenská rubrika

*Milí krajané,
nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.*

12. září 2019 zemřela paní **Jeannine Balsaert Šponar**, čestná členka Besedy a manželka bývalého předsedy Besedy, pana Bohumila Šponara.

Upřímnou soustrast celé rodině.

15. října 2019 se narodila **Amelia Gaetane Markéta**, dcera Antoina van Ruymbeke a Denisy Kuželové, starší sourozenci se jmenují **Liliana** a **Daniel**.

Rodičům i děťátkům srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví a jen samou radost.

10. listopadu 2019 oslavila narozeniny členka výboru a editorka Zpravodaje **Zuzana Gjerdingen**.

13. listopadu 2019 oslavil narozeniny **Michal Hoenig**, bývalý člen výboru Besedy.

17. listopadu 2019 oslavila narozeniny paní **Alena Gilbert**, bývalá dlouhodobá členka výboru Besedy.

23. listopadu 2019 oslaví narozeniny **Marta Gregor**, bývalá pokladní Besedy.

29. listopadu 2019 oslaví narozeniny **Dagmar Straková**, ředitelka České školy bez hranic Brusel.

9. ledna 2020 oslaví obdivuhodné narozeniny paní **Lída Francombe**.

**Všem oslavencům srdečně blahopřejeme
a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.**

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Mikulášská nadílka	Stálé zastoupení ČR při EU Rue Caroly 15, 1050 Brusel	neděle 1. 12. 2019 od 13:00 a od 15:30
Společné pečení vánoček	Rue des Arbalétriers 51, 1420 Braine-l'Alleud	sobota 7. 12. 2019 od 10:00 do 24:00
Jarní burza knih	Pražský dům Avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 22. 3. 2020 od 15 do 16 hodin
Jarní dýchánek s Ivo Šebestíkem	Pražský dům Avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 22. 3. 2020 od 16 hodin

Zpravodaj vychází čtvrtletně, členové Besedy jej dostávají poštou automaticky, ostatní na požádání. Každý zájemce bude dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej též můžete z webových stránek Besedy, www.beseda.be

Příští číslo Zpravodaje vyjde v únoru 2020, uzávěrka pro vaše příspěvky je 20. ledna 2020.

EDITOR: Zuzana Gjerdingen, zuzana.gjerdingen@gmail.com, spolek@beseda.be
ADRESA: Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud, Belgie
TELEFON: +322 / 384 96 44 nebo +32 497 / 92 81 62